

Med biometriskt tekniksprång får vi trygga och säkra byggarbetsplatser

Byggindustrins alla aktörer vill samfällt att byggarbetsplatserna ska fungera säkert och tryggt. Stora satsningar har genomförts de senaste decennierna men trots det har branschen ännu inte fått bukt med väsentliga säkerhetsproblem. Svartjobb och kriminalitet fortsätter att frodas, ofta till följd av brister i personkontrollen. Nu behövs ett gemensamt kraftfullt tekniksprång för en säkrare identifiering.

K RIMINALITETEN MINSKAR INTE INOM BYGGINDUSTRIN

Trots idoga försök att komma till rätta med kriminalitet och utnyttjande av människor, tvingas byggsektorns aktörer år efter år inse att situationen inte har förbättrats utan snarare tvärtom. Skatteverket kunde vid en större genomgång år 2017 visa att svartjobben i byggindustrin utmärker sig med fortsatt ökning, media rapporterar frekvent om "svartjobbsfabriken", fusk och kriminalitet. Vid de regelmässiga och omfattande myndighetskontrollerna i september 2020 och i april 2021 konstaterades ånyo fortsatt stora problem med svart arbetskraft, arbetsmiljöbrott och brister i personalliggare. En del bedömare menar att branschen aldrig varit så utsatt som den är idag.

Myndigheternas kontroller har pekat på bristande säkerhetskultur i alla led - vid utfärdande av kort, spärllistor, lånade kort, öppna grindar, inga fysiska kontroller av personal och många underentreprenörsled. När sprängämnen stjäls från byggarbetsplatser och används i kriminella dåd är bristen i personkontroll en bidragande orsak. Varken samhället eller byggindustri kan acceptera detta längre. Vi måste tillsammans göra allt vad som står i vår makt för att stävja avarter på arbetsmarknaden.

PERSONKONTROLLEN ÄR VÄSENTLIG

Bygg- och fastighetssektorn måste snarast påbörja ett strategiskt tekniksprång med hjälp av biometrisk personidentifiering. Den nationellt kontrollerade ursprungiden-

tifieringen, med pass eller nationellt id kan kopplas till ett annat id-kort, men det måste ske under överinseende av en myndighet. Alternativt används inget id-kort för personkontroll utan en biometrisk koppling görs personligen på arbetsplatsen av en av beställaren utsedd person. Därefter sker identifieringen enbart med biometrisk avläsning.

Biometrisk teknik har haft en snabb utveckling och är väl beprövad. Till skillnad från annan identifikation exempelvis med kort, är biometri unikt för varje individ. Biometrisk identifiering medger en betydande säkerhetshöjning då kroppsigenkänning med användarens ansikte eller fingeravtryck säkerställer att rätt person befinner sig på byggarbetsplatsen.

Tekniken innebär ett avgörande steg mot säkra och trygga byggarbetsplatser. Biometrisk id-kontroll finns sedan länge i Storbritannien och har även prövats i Sverige och Norge med goda resultat. Verkligheten visar att det är betydligt svårare att fuska med ansikts- eller fingeravkänning än med ett kort.

BYGGINDUSTRIN HAR ETT GEMENSAMT SAMHÄLLSANSVAR

I det större perspektivet berörs alla medborgare. Samhällsbyggandet står inför stora utmaningar de kommande åren då tiotusentals bostäder årligen ska uppföras tillsammans med stora satsningar på infrastruktur, kommersiella fastigheter, skolor, sporthallar och industrilokaler. Parallellt med detta ska byggverksamheten involveras i en livsviktig omställning till ett klimatsmart och hållbart samhällsbyggande.

I byggbranschens färd mot högre effektivitet och klimatomställning spelar naturligtvis möjligheten att åstadkomma trygga och säkra byggarbetsplatser en central roll.

Vi anser att det nu är hög tid för en sammanhållen strategi från alla intressenter inom bygg- och fastighetssektorn. Det behövs en plan som även i praktiken komma till rätta med säkerhetsproblematiken på våra tusentals byggarbetsplatser. Den norska modellen med en myndighet som är ytterst ansvarig för ursprungsidentifiering, samt id-kontroll med biometri har medfört många positiva effekter i jakten på att stävja fusk.

Tillsammans kan vi åstadkomma det som alla i byggindustrin vill, säkra och trygga byggarbetsplatser som främjar en effektiv och sund konkurrens. Vi kan även uppfylla samhällets förväntningar på ett hållbart och klimatsmart byggande, till gagn för alla som bor, bygger och förvaltar i Sverige. ■

LENA HAABMA HINTZE
Rentalföretagen

